

Innehållsförteckning

Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd	2
Ändamål	2
Handling	2
Styrelsens sammansättning	2
Arbetsutskott	3
Revisorer	3
Valberedning	3
Styrelse och Au sammanträden	3
Årsmötet för 2001	3
Organisationsfrågor	3
Ekonomi	4
4 miljoner till arbetslivsmuseerna även för 2002	5
Information	5
Regional utveckling	6
Vägverket	6
Arbetets museum	6
Riksprojektet Gräv på nytt	6
Seminarier	7
Möten där styrelsen representerat ArbetSam	7
Hemsida	8
Övrig verksamhet	8
Ord på vägen	9
Bilaga 1	10
Bilaga 2	11

Verksamhetsberättelse 2002

Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd

Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd (ArbetSam) bildades under ett nationellt seminarium på Arbetets museum den 20-21 mars 1998. Seminariet arrangerades av Arbetets museum, Tekniska museet samt Riksantikvarieämbetet och lockade 105 personer från hela landet till Norrköping. På seminariet presenterades den växande folkrörelsen som består av eldsjälur sysselsatta med att bevara och utveckla industrisamhällets kulturarv.

Ändamål

Samarbetsrådet är en ideell förening vars ändamål är att utifrån ett underifrånperspektiv främja och utveckla bevarandet och gestaltandet av industrisamhällets framväxt och kulturarv. I denna uppgift ingår att verka för en helhetssyn där arbetsliv, teknik, produktionsprocesser, sociala förhållanden, folkbildning, kultur samt fackligt och politiskt arbete tydliggörs. I centrum står arbetsplatser och andra historiska miljöer med anknytning till arbetet.

Handling

- att arbeta för att stärka arbetslivsmuseernas identitet
- att skapa ett kontaktnät mellan medlemmarna
- att samordna arbetet i gemensamma frågor
- att sprida kännedom om arbetslivsmuseernas verksamhet
- att fördjupa kunskapen om det förgångna för ökad beredskap inför framtidsfrågorna

Styrelsens sammansättning

		Mandattid
Ordförande	Barbro Franckie, Statarmuseet i Skåne	2003
Vice ordförande	Ove Persson, Nordmarks gruvmuseum	2003
Kassör	Jonna Eriksson, Arbetarrörelsens arkiv, Landskrona	2002
Ord. ledamot	Ingrid Bengts, ABF Avesta	2002
	Bengt Lindgren, Primus motor, Örnsköldsvik	2003
Suppleanter	Kurt Flodin, Repslagarbanan, Älvängen	2002
	Henrik Skärblom, Pytagoras, Norrtälje	2002
	Hans Björke, Grävprojektet, Borlänge	2002
Adjungerad	Torsten Nilsson, Arbetets museum, sekreterare	

Arbetsutskott

Arbetsutskottet (AU) har bestått av Barbro Franckie, Ove Persson, Jonna Eriksson samt Torsten Nilsson.

Revisorer för 2002

Thomas Söderström och Tore Mårtensson.

Revisorssuppleant för 2002.

Eivor Jonsson.

Valberedning

Som valberedning har Kjersti Bosdotter, Ewa Bergdahl samt Fred Andersson arbetat, med Kjersti Bosdotter som sammankallande.

Styrelse och Au sammanträden

18-19 februari	Styrelsemöte, Arbetets museum, Norrköping
26-27 april	Årsmöte, Örnköldsvik
13 augusti	Styrelsemöte, Arbetets museum, Norrköping
4 september	AU, Landskrona, Arbetarrörelsens arkiv
20 september	AU, Norrköping
23-24 september	Styrelsemöte, Norrtälje, Pythagoras
7 november	AU, Älvängen, Repslagarbanan
8 november	Styrelsemöte, Älvängen, Repslagarbanan
3 december	AU, Statarmuseet, Skåne
16 december	AU. Möte på arbetets museum

Vid planering av styrelsemöten har det varit styrelsens målsättning att förlägga mötena till olika orter i landet för att på så sätt lära mer om arbetslivsmuseerna och organisationer som arbetar för arbetslivsmuseerna i Sverige.

Årsmöte för 2001

Årsmötet var förlagt till Örnköldsvik med föreningen Primus Motor som värd. Mötet genomfördes i Folkets Parkb26-27 april. Som en av aktiviteterna vid sidan av årsmötet besökte deltagarna Primus Motor bussgarage i Sund. Här förevisades några av bussarna samt en del annat ur föreningens samlingar. Alla transporter under årsmötet svarade Primus Motor för, allt från hämtning kl. 05.30 i Mellansel till transport inför kvällens begivenheter i Brux. Örnköldsviks kommun bjud på middag och entré till en show med Peps Perssons Blues Band. Lördagen den 27 april innebar ytterligare en bussresa. Resans mål var Olofsfors. Föreningen hade nu en buss tillverkad av Kjellbergs karosseri 1953 som uppskattades mycket av resenärerna. I Olofsfors fick årsmötesdeltagarna möta ett mycket spännande museum. Här finns mycket av den tidiga norrländska järnhanteringen beskriven på ett utsökt sätt. Efter dessa två intensiva dagar återvände mötesdeltagarna hem till sina arbetslivsmuseer förhoppningsvis stärkta inför det framtida arbetet.

Organisationsfrågor

I den verksamhetsplan som antogs av årsmötet 2002 lades det fast att organisations- och informationsfrågorna skulle vara en prioriterad fråga under kommande verksamhetsår. Mot den bakgrunden antog styrelsen i augusti 2002 riktlinjer för hur detta arbete skulle bedrivas. Målsättningen skulle vara att genom en aktiv marknadsföring och

medlemsrekrytering stärka organisationen så den blir en stark resurs för arbetslivsmuseerna i det framtida arbetet med det industrihistoriska kulturarvet.

Genom ökade ekonomiska anslag kommer verksamheten att växa i omfattning. Detta kommer ofrånkomligen att leda till behov av ökade kansliresurser. För närvarande utgörs denna av en 1/5-dels heltidstjänst genom arbetslivsintendenten på Arbetets museum, vilket redan i dagsläget har visat sig vara otillräcklig. Styrelsen har mot den bakgrunden påbörjat ett arbete med att se över möjligheterna till ökade kansliresurser samt inlett samtal med Arbetets museum om ett mindre kontorsutrymme i anslutning till museets kansli.

Från ett minskat medlemsantal 2001 har anslutningen av arbetslivsmuseer och enskilda medlemmar ökat något under 2002. Antalet stödmedlemmar har dock minskat något. Arbetet med förbättrade medlemsrutiner har påbörjats under året.

	2002	2001	2000	1999
Enskilda medlemmar	21	08	14	06
Arbetslivsmuseer	41	34	45	35
Stödmedlemmar	01	03	05	03
Summa	63	45	64	44

Ekonomi

Tack vare bidrag från kulturdepartementet och Arbetets museum under 2002 har några av föreningens viktigaste målsättningar möjliggjorts. Medlemmarna har under året haft möjlighet att kostnadsfritt åka på utbildningar – något som uppskattas av deltagarna. Tillsammans med det utlovade anslaget från Landsorganisationen kan organisationen under de kommande tre åren fortsätta byggandet av den bas som är förutsättningen för en stabil och långsiktig verksamhet.

Balansräkning. Se Bilaga 1
Resultaträkning. Se Bilaga 2

Uppvaktning av kulturminister Marita Ulvskog. För ArbetSam deltog Ove Persson, Jonna Eriksson och Barbro Franckie.

Det sägs att: ”Förutsättningarna för ett rikt kulturlandskap är brukandet”. Platsen där historien verkligen ägt rum fördjupar förutsättningen för brukandet. Tanken svindlar. Historien som kilar upp genom fötterna, doftar luktar och kanske till och med smakar.

Så inleddes den skrivelse som överlämnades till kulturminister Marita Ulvskog då ArbetSams arbetsutskott uppvaktade kulturministern den 10 januari 2002. Syftet med överläggningen var främst att uppmärksamma det omfattande och goda ideella arbete som utförs av eldsjälarna runt om i landet för bevarandet och synliggörandet av det industriella kulturarvet. Samtidigt framställdes krav om att det måste ställas ökade ekonomiska resurser till arbetslivsmuseernas förfogande i form av ett permanent årligt stöd. För att fortsätta uppbyggandet av ArbetSam som en effektiv och rikstäckande organisation för landets arbetslivsmuseer krävdes även ett treårigt ekonomiskt stöd till ArbetSam.

I sin regeringsförklaring under hösten betonade statsminister Göran Persson det viktiga arbete som arbetslivsmuseerna genomför och hur regeringen under den närmaste tiden vill stödja deras arbete.

”Sveriges många arbetslivsmuseer stöds i en särskild satsning för att bevara industriarvet.”

Några dagar senare kom regeringens budget och kulturdepartementets beslut för 2003. Följande citat är hämtat ur pressmeddelande från kulturdepartementet 2002-10-08. Hela pressmeddelandet finns att läsa på regeringens hemsida www.regeringen.se

”...öronmärks 4 miljoner kronor per år för permanent stöd till landets arbetslivsmuseer.”

Under förutsättning att denna budget tas i riksdagen så kommer ett permanent stöd till arbetslivsmuseerna att inrättas.

4 miljoner till arbetslivsmuseerna även för 2002

Även för 2002 har Riksantikvarieämbetet fått möjlighet att fördela fyra miljoner kronor till arbetslivsmuseerna. Bidragen ska stödja projekt som stärker arbetslivsmuseernas möjligheter att bevara och bruka industrisamhällets kulturarv. Ansökningstiden gick ut den 2 april och sammanlagt kom 273 ansökningar in till Riksantikvarieämbetet. I beredningen av ansökningarna har Arbetets museum, Nordiska museet, Tekniska museet, Statens försvarshistoriska museer, Statens sjöhistoriska museer, Riksarkivet, Sveriges järnvägmuseum och Statens kulturråd deltagit. Årets ansökningar kan sammanfattas i följande

- 273 ansökningar lämnade av 260 museiföreningar
- Dessa museiföreningar har tillsammans 62 000 medlemmar
- De besöktes 2001 av 160 000 besökare trots begränsad öppettid
- Totalt ansökt belopp 42 miljoner kronor

Information

Målet för arbetet under 2002 har varit att arbeta fram ett brett informationsmaterial som både marknadsför arbetslivsmuseerna och lockar till medlemskap. Genom att producera broschyrer, en bra hemsida och andra utåtriktade informationssatser kan vi synliggöra arbetslivsmuseerna. Begreppet arbetslivsmuseum

måste spridas och diskuteras för att vinna allmän acceptans. Att statsminister Göran Persson nämner arbetslivsmuseerna i sin regeringsförklaring innebär ett genombrott både för vår rörelse samt begreppet arbetslivsmuseum.

ArbetSams arbete med skapande av en informationsbank har under året inneburit:

- en ny logotype
  - en ny layout för hemsidan
  - en första skiss på flersidig informationsbroschyr
  - en idé kring en marknadsföringskatalog inför sommaren 2003 för alla medlemmar
- Samarbetspartners i detta arbete har varit Hugin och Munin, Arbetets museum och Anfang reklambyrå.

Regional utveckling

I ArbetSams arbete för att påvisa arbetslivsmuseerna som en möjlig och betydelsefull del i arbetet med regional utveckling, genomfördes ett möte med Landsorganisationens ledning. En ansökan om anslag för utveckling av ArbetSam skickades in i november och besked lämnades 20 december om att ArbetSam erhåller 250.000 per år under en treårsperiod.

Vägverket

ArbetSam har haft överläggningar med Vägverket angående skyltning till arbetslivsmuseer, ansökningar, beslut och överklaganden. Vägverket skickade därefter en delegation till Statarmuseet i Skåne för att diskutera skyltning i allmänhet och den kommande brunvita skyltningen i synnerhet. Det visade sig att Vägverket inte är ointresserade av arbetslivsmuseer utan snarare okunniga om vår existens och vårt arbete. Information har gått ut till ArbetSams medlemmar om möjliga tillvägagångssätt för att sprida information om det egna arbetslivsmuseet samt hur agera vad gäller den kommande brunvita skyltningen.

Arbetets museum

ArbetSam har under året fortsatt det samarbete som 1997 inleddes med Arbetets museum genom det nationella uppdrag som museet hade under treårsperioden 1997-1999. Uppdraget fokuserades på att fördjupa museets arbete med det industriella kulturarvet med särskild inriktning på frivilligkrafterna inom arbetslivsmuseirörelsen. Efter det nationella uppdragets slut har Arbetets museum ansett arbetet med landets arbetslivsmuseer så viktigt att arbetslivsintendent tjänsten har permanentats. Arbetsuppgifter som Arbetets museum har åtagit sig för ArbetSam är ombesörjande av utskick, skrivelser, utformning av foldrar och informationsmaterial samt samordning av verksamhet knuten till ArbetSam. Arbetsutskottet och Arbetets museum kommer under 2003 fortlöpande diskutera samverkansfrågor och gemensamma ärenden.

Riksprojektet Gräv på nytt

Arbetslivet historia måste dokumenteras på något sätt och samarbetsprojektet "Gräv på nytt" har under året kommit igång med stora steg. Alla tre parterna ABF, ArbetSam och Folkrörelsernas Arkivförbund har tillsammans med projektledaren fått igång en ny rörelse i Sverige. Från början prioriterades 5 län (Norrbotten, Dalarna, Jönköping, Kronoberg o Kalmar) men vid halvårsskiftet beslutade styrgruppen att öppna för hela Sverige. Intresset runt om i Sverige för historia är mycket stort. Det upplevs bara vara svårt att komma igång och avsätta tid för detta. Projektet har på olika sätt informerat om

syftet och behovet av dokumentation. Vid årsskiftet var 83 cirklar slutredovisade och minst lika många startade eller på gång för våren 2003.

Seminarier

Tillsammans med Arbetets museum har ArbetSam under verksamhetsperioden genomfört fyra pedagogiska seminarier. Svartviks industriminne 6-7 september, Gislaveds industrimuseum 25-26 oktober, Repslagarbanan och Göteborgs Remfabrik 22-23 november, samt Nora veteranjärnväg 29-30 november. Vid samtliga seminarier deltog styrelsemedlemmar som på så sätt fick möjlighet att värva nya medlemmar till ArbetSam.

Möten där styrelsen representerat ArbetSam

Datum	Möte
10 januari	Barbro Franckie träffar Leif Håkansson på Landsorganisationen för att tala om arbetslivsmuseer och regionalpolitisk utveckling.
10 januari	ArbetSams AU träffar kulturminister Marita Ulvskog på kulturdepartementet för att informera om ArbetSam.
14 januari	Barbro Franckie på styrgruppsmöte för Gräv på nytt i Jönköping.
23 januari	Jonna Eriksson, Ove Persson och Barbro Franckie träffar Henrik Axiö och Isa Lindqvist från Hembygdsförbundet på Statarmuseet angående framtida samverkan.
14 februari	Ett inledande samtal med Vägverkets Artur Olin gällande den brunvita skyltningen.
15 mars	Barbro Franckie håller anförande i Härnösand med anledning av Landstingets industrihistoriska EU projekt (ISKA).
3 april	Ove Persson och Barbro Franckie håller möte på Statarmuseet med Vägverket för information om arbetslivsmuseer.
13-15 juni	Barbro Franckie i Jönköping på ABF:s kongress, Ordet Fritt. Utställningsmonter med Statarmuseet samt ArbetSam.
17 juni	Barbro Franckie, möte med Skånes turistdirektör Lars Green för samtal kring brun-vit skyltning, turism och Arbetslivsmuseer.
28 juni	Ove Persson och Barbro Franckie på Landsorganisationen för möte med Ulla Lindqvist, Erland Olausson och Leif Håkansson Stockholm.
13 augusti	Ove Persson och Barbro Franckie på träff i Norrköping med representanter, Anders Lindh, Mikael Parr, Petter Ljunggren och Torsten Nilsson från Arbetets museum för samtal kring samverkan.
24 augusti	Jonna Eriksson och Barbro Franckie på Stallet i Stockholm, där regeringspartierna höll lördagsseminarier på tema Kultur.
27 augusti	Barbro Franckie medverkar på Gräv på nytt seminarium i Växjö.
28 augusti	Barbro Franckie deltar i Agenda Kulturarvs möte i Stockholm.
29 augusti	Barbro Franckie deltar i styrgruppsmöte Gräv på nytt i Stockholm.
7 september	Barbro Franckie håller föredrag i Lund om arbetslivsmuseer på tema Studiecirkeln 100 år.
25 oktober	Barbro Franckie informerade om ArbetSam på seminarium arrangerat av Industrihistoria i Skåne (IHS). Mötet hölls på Malmö Högskola.
25-26 okt.	Henrik Skärholm deltog vid pedagogiskt seminarium i Gislaved.
14 november	Barbro Franckie informerade om ArbetSam vid ett möte arrangerat av Bergsmän och Bruksfolk på Loka Brunn.
22-23 nov.	Kurt Flodin deltog vid pedagogiskt seminarium på Repslagarbanan och Göteborgs Remfabrik.
29-30 nov.	Hans Björke deltog vid pedagogiskt seminarium på Nora veteranjärnväg

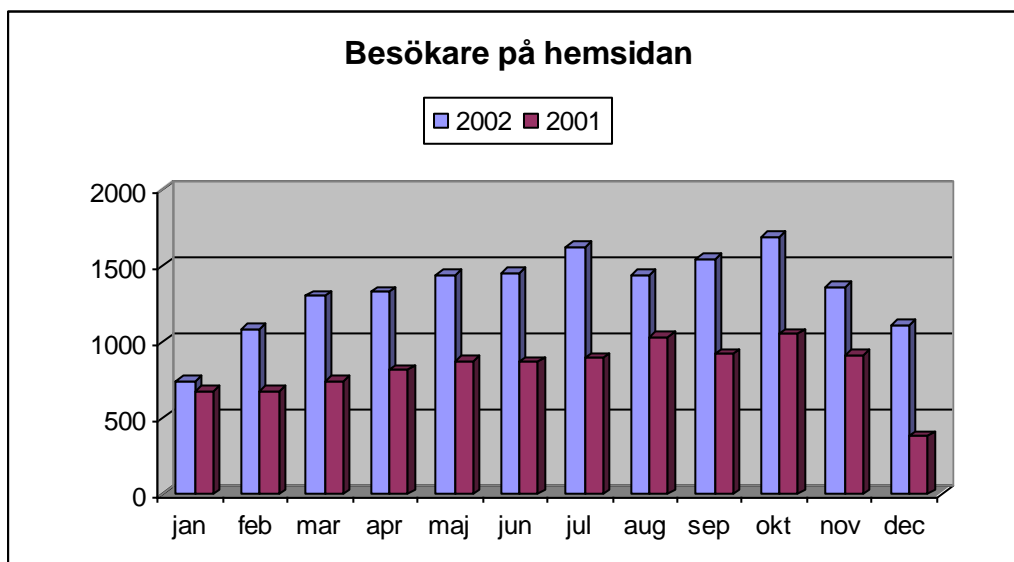
- 2 december Gräv på nytt, styrgruppsmöte på Statarmuseet.
 16 december Ove Persson och Barbro Franckie träffade Mikael Parr och Torsten Nilsson på Arbetets museum kring samverkansfrågor.

Hemsida

Besöksstatistiken för året visar att fler och fler hittar till vår hemsida. Under verksamhetsåret har antalet besök ökat med mer än 6 000 personer. Trafiken på hemsidan följer samma mönster som under fjolåret. Efter en trevande start i januari stiger besökssiffrorna till en topp under sommaren. Sedan ligger vi på höga siffror fram till december då aktiviteten minskar. Glädjande är också att vi nu har över 400 externa referenser.

* Med externa referenser avses hur många Internetlänkar som pekar på ArbetSams hemsida.

	Besökare		Externa
	2002	2001	Referenser *
januari	741	676	315
februari	1085	678	353
mars	1299	742	319
april	1332	815	377
maj	1443	875	355
juni	1452	865	356
juli	1627	897	396
augusti	1443	1031	453
september	1547	922	455
oktober	1693	1054	491
november	1364	913	498
december	1114	385	405
	16140	9853	

Övrig verksamhet

Fler och fler samtal letar sig fram till oss via telefonen. Förfrågningar om medlemskap, kontaktpersoner i olika frågor, ansökningsförfaranden, ansökningshandlingar, ekonomiska stöd till olika verksamheter, adresser till olika leverantörer för butikssortiment – ja listan har under året vuxit och aktualiserat många angelägenheter i ArbetSams arbete.

Ord på vägen:

ordförande Barbro Franckie.

Vilket omtumlande år! Vilket arbetskrävande år! Och det är bara början...

Ärade medlemmar! Arbetlivsmuseerna är härmed inskrivna i historien - erkända både som begrepp och för sin verksamhet. Det är stort efter år av famlande. Detta skall nu förvaltas på bästa möjliga sätt av oss alla. Du/Ni/Vi/De behövs som medlemmar, som stöd, som bekräftelse, som folkrörelse. Nu ökar vi takten.

Vi sätter mössan på huvudet, lyfter blicken, trampar stigen bredare, öppnar vår famn och går stolta in i 2003. Tillsammans - för allas rätt till ett demokratiskt kulturarv. Vad vore vi utan "alla"!

Ordförande Barbro Franckie,
Statarmuseet i Skåne

Vice ordförande Ove Persson
Nordmarks gruvmuseum

Kassör Jonna Eriksson,
Arbetarrörelsens arkiv, Landskrona

Ordinarie ledamot Ingrid Bengts
ABF Avesta

Ordinarie ledamot Bengt Lindgren,
Primus motor, Örnköldsvik

ArbetSam - 2002

Balansräkning

	Ingående balans	Utgående balans
Postgiro	44 319,94	454 769,55
<u>Diverse fodringar</u>	2 600,00	0,00
<u>Summa tillgångar</u>	46 919,94	454 769,55
<u>Skulder</u>	100,00	4 300,00
<u>S:a skulder och tillgångar</u>	46 819,94	450 469,55

Årets resultat om 403 649,61 föreslås överföras till 2003 års verksamhet.

125 000 avsätts till informationsförbättringar.

Resultaträkning

Intäkter

	Budget	Utfall
Medlemsavgifter	25 000,00	22 700,00
Statliga bidrag	0,00	400 000,00
Bidrag Info	0,00	80 000,00
Övriga bidrag	115 000,00	61 000,00
Räntor	0,00	271,11
Summa intäkter	140 000,00	563 971,11

Kostnader

Direkta kostnader		
Resor styrelsen	40 000,00	62 969,00
Övriga möteskostnader	10 000,00	29 847,50
Ers. arbetsförtjänst	10 000,00	20 029,00
Årsmötet	15 000,00	14 374,00
Resa till seminarierna	0,00	13 250,00
S:a direkta kostnader	75 000,00	140 469,50

Övriga kostnader

Sociala avgifter		5 575,00
IT	5 000,00	4 037,00
Konferenser	5 000,00	0,00
Porto/tele	0,00	7 500,00
Övriga kostnader	55 000,00	2 740,00
S:a övriga kostnader	65 000,00	19 852,00

Summa kostnader	140 000,00	403 649,61
------------------------	-------------------	-------------------

Resultat	0,00	403 649,61
-----------------	-------------	-------------------